

PLAC PRZED MUZEUM W NOWEJ ODSŁONIE

41 koncepcji zagospodarowania Placu przed Muzeum Narodowym - tyle pomysłów wpłynęło w studialnym konkursie architektonicznym ogłoszonym przez miasto. Dziś (17 czerwca) ogłoszono wyniki konkursu.

„Cieszę się, że doszło do realizacji tego konkursu. Jest on dowodem na to, że my sami potrafimy w Krakowie zmieniać rzeczywistość i szeroko dyskutować o kształtowaniu przestrzeni publicznej” – mówiła Magdalena Sroka – Zastępca Prezydenta Krakowa ds. Kultury i Promocji Miasta.

„Plac przed gmachem Muzeum wymaga rewitalizacji i szeroko pojętej adaptacji dla współczesnych potrzeb. Okazją do nowej aranżacji i uporządkowania tego miejsca będzie budowa parkingu podziemnego przy Alei Focha, do której przymierza się miasto. Koncesjonariusz, który będzie opracowywał projekt otrzyma od Miasta wytyczne jak zaaranżować dach parkingu, a więc Plac przez Muzeum. Wyniki konkursu będą ważnym głosem w kształtowaniu tej przestrzeni publicznej” – mówi Główny Architekt Miasta prof. Andrzej Wyżykowski.

Pierwszą nagrodę w wysokości 25 tysięcy złotych otrzymał projekt autorstwa Michała Bernasika. Autor pomysłu podzielił przestrzeń objętą zadaniem konkursowym na główny plac - Forum Muzeum, drugi, mniejszy plac - Forum Wyspiańskiego, zlokalizowany przed przyszłym nowym skrzydłem Muzeum i część parkowo - rekreacyjną.

W opinii sądu konkursowego zarówno zaproponowane rozwiązanie przestrzenne jak i dobór materiałów (beton architektoniczny i granit) tworzą, z jednej strony godną oprawę dla gmachu Muzeum, a z drugiej - funkcjonalną przestrzeń umożliwiającą realizację różnorodnych projektów artystycznych. Zdaniem jury zwycięska koncepcja wytycza logiczne i pojemne ramy dla realizacji „piątej elewacji” projektowanego parkingu i umożliwi integrację przestrzenną wielu elementów małej architektury i wyposażenia placu w oparciu o porządkującą, nadrzędną ideę przestrzenną.

Jury zaleciło jedynie by w projekcie realizacyjnym opracowanym na podstawie koncepcji konkursowej zwiększyć powierzchnię utwardzoną placu powstałego wzdłuż frontu Domu Studenckiego Rotunda. Ułatwi to organizację różnych przedsięwzięć, które mają tam swoje tradycyjne miejsce.

II nagrodę otrzymała praca autorstwa Katarzyny Lipskiej – Opalińskiej, Witolda Opalińskiego i Michała Włoskowicza. Zdaniem jury w projekcie zwraca uwagę interesująca próba uformowania placu przed Muzeum Narodowym jako otwartej, pozbawionej wszelkich barier i ograniczeń przestrzeni. Głównym elementem na placu jest rzeźbiarsko potraktowana pochylnia wjazdu do parkingu podziemnego, której zadaszenie zostało zręcznie zaprojektowane jako „odgięcie” lub „uchylenie” fragmentu posadzki placu.

Bartłomiej Pyrzyk, Jakub Turbasa i Wojciech Zagórski to zespół projektowy, który otrzymał trzecia nagrodę. Najważniejszym elementem tej pracy jest rozległy plac, o regularnym wzorze posadzki i module 475 x 430 cm, wywiedzionym z modułu konstrukcyjnego budynku Muzeum. Za pomocą ograniczonych środków osiągnięty został związek przestrzenny muzeum i placu, podkreślony został monumentalny charakter architektury budynku i wzmocniony efekt oddziaływania obiektów i instalacji architektonicznych na placu. Za efektowny – ale także ryzykowny – uznano pomysł okresowego zalewania placu wodą. Wątpliwości Jury budzi sposób zakończenia placu na fragmencie sąsiadującym z torowiskiem tramwajowym.

Przypomnijmy, że miasto wydało warunki zabudowy na maksymalnie dwukondygnacyjny parking podziemny przeznaczony dla 150 samochodów. Inwestycja ma być realizowana na zasadzie koncesji – na podobnych zasadach zrealizowano parking pod placem na Groblach. Obecnie trwają negocjacje z potencjalnym koncesjonariuszem. Wyniki konkursu będą dla niego wskazówką jak wykonać dach parkingu, a więc Plac przed Muzeum.

Konkursowe wytyczne zakładały, że przed frontem Muzeum należy zaprojektować otwarty, reprezentacyjny i wielofunkcyjny plac. Powinien on stanowić godną oprawę dla monumentalnej architektury budynku muzeum, a także umożliwiać organizację różnorodnych imprez artystycznych, kulturalnych i promocyjnych, związanych z działalnością Muzeum Narodowego.

Pozostałą część terenu objętego opracowaniem należało urządzić jako obszar o parkowo - rekreacyjnym charakterze, umożliwiającym odpoczynek, rekreację i prowadzenie plenerowych lekcji muzealnych. Dopuszczono także zaprojektowanie kawiarni letniej i fontanny, która w zimie mogłaby być zamieniana na ślizgawkę. Niezbędne było ponadto zaprojektowanie małej architektury: elementów oddzielających jezdnie od przestrzeni pieszych, miejsc do siedzenia, koszy na śmieci, w rejonie wejścia do muzeum stojaków na rowery, wózki, narty, rolki, etc.

Obecnie na placu stoi pomnik Stanisława Wyspiańskiego. Zadaniem uczestników konkursu było również zaplanowanie docelowej lokalizacji i otoczenia pomnika. Sugerowano jego przesunięcie w kierunku zachodnim – np. do krawędzi placu, który

powstanie w przyszłości przed rozbudowanym kompleksem muzeum. Dopuszczono lokalizację pomnika nad parkingiem podziemnym.

Regulamin konkursu stanowi ponadto, że Plac ma być dostępny dla osób niepełnosprawnych. Na jego płycie należało przewidzieć miejsce, które będzie fragmentem realizowanej w Krakowie trasy turystycznej dla osób niewidomych, gdzie prezentowana będzie dotykowa makieta placu.

Prace oceniał Sąd Konkursowy w składzie: Główny Architekt Miasta prof. Andrzej Wyżykowski (Przewodniczący), Główny Plastyk Miasta - Jacek Stokłosa, Zastępca Dyrektora Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta Krakowa - Janina Pokrywa, Zastępca Dyrektora Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu - Anna Krzyżanowska, Dyrektor Muzeum Narodowego - Zofia Gołubiew, Przemysław Gawor (SARP), Artur Jasiński (SARP), Piotr Lewicki (SARP), Maria Misiągiewicz (SARP).

Organizatorem konkursu jest Urząd Miasta Krakowa, przy współpracy Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich w Krakowie. Regulamin konkursu dostępny jest pod adresem www.bip.krakow.pl

Nagrodzone prace można pobrać z „Magicznego Krakowa” (strona główna – Kraków dla... dziennikarzy). Link bezpośredni: http://www.krakow.pl/krakow_dla___/7639,artykul,konkurs_architektoniczny_na_plac_przed_muzeum_narodowym.html

Filip Szatanik
Zastępca Dyrektora Wydziału
Informacji, Turystyki i Promocji Miasta